

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)¹

OPIS PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Choroby wewnętrzne Hematologia	
0912/URad/WNMinOZ/ST-NST/E07			Internal diseases Hematology	
Język wykładowy		Polski		
Rok akademicki		2024/2025		
Kierunek w zakresie		Lekarski		
Poziom studiów		Studia jednolite magisterskie		
Profil studiów		Ogólnoakademicki		
Forma studiów		Stacjonarne/Niestacjonarne		
Semestr/ semestry		VIII, letni		
Przynależność do grupy zajęć		Moduł E: Nauki kliniczne niezabiegowe		
Status przedmiotu		Obowiązkowy		
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS
		Ćwiczenia kliniczne	45 h	3 ECTS
		Seminarium	10 h	
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów ²	Przedmiot związany z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową i uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.		1 ECTS
	z dyscypliną ³	Nauki medyczne		2 ECTS
Forma nauczania ⁴		Zajęcia realizowane w szpitalu		
Wymagania wstępne		Realizacja efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych z poprzednich semestrów studiów. Znajomość przyczyn, objawów, zasad diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób krwi i układu chłonnego występujących u osób dorosłych oraz ich powikłań potwierdzonych zaliczeniem przedmiotu Propedeutyka chorób wewnętrznych.		
Jednostka prowadząca		Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu		
Koordynator		dr hab. n. med. Marzena Wątek prof. URad		
Adres strony internetowej pjo		https://wnminoz.uniwersytetradom.pl/		
Adres e-mail koordynatora		m.watek@uthrad.pl		

**EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA
EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Cel kształcenia:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczenie zasad rozpoznawania i leczenia chorób nowotworowych i nienowotworowych układu krwiotwórczego. 2. Zaznajomienie z nowoczesnymi metodami diagnostycznymi, innowacyjną terapią celowaną, uwzględniając zagrożenia. 3. Zapoznanie studenta z podstawową wiedzą dotyczącą immunologii transplantacyjnej z uwzględnieniem odpowiedzi organizmu na przeszczep allogeniczny, badanie zgodności tkankowej, mechanizmów odrzucenia przeszczepu, tolerancji immunologicznej, mechanizmu działania leków immunosupresyjnych. 4. Przekazanie wiedzy na temat problematyki transplantacji komórek krwiotwórczych (rodzaje, wskazania, opis procedur i powikłania).
Treści programowe: Ćwiczenia kliniczne	<p>Ćwiczenia kliniczne: 20 h prowadzonych jako 4 ćwiczenia po 5h</p> <p>Ćwiczenia kliniczne służą poszerzeniu wiedzy teoretycznej i praktycznej. Ćwiczenia, związane są z tematyką omawianą na seminariach., Celem ćwiczeń jest kontakt z pacjentem, zapoznanie się z przypadkami hematologicznymi, poznanie specyfiki oddziału hematologicznego.</p> <p>Tematyka ćwiczeń</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przeprowadzanie wywiadu z pacjentem hematologicznym, ocena stanu ogólnego oraz stanów bezpośredniego zagrożenia życia w hematologii. Zasady przetwarzania preparatów krwiopochodnych. 2. Zmiany w morfologii krwi w przebiegu chorób niehematologicznych. 3. Niedokrwistości – podział, objawy, diagnostyka i leczenie (niedoborowe, hemolityczne, aplastyczne, w przebiegu innych chorób). Diagnostyka i leczenie. 4. Małopłytkowości - podział, objawy, diagnostyka. Skazy krwotoczne i zakrzepowe. Diagnostyka i leczenie. 5. Leukopenie/Leukocytozy - podział, objawy. Diagnostyka i leczenie. 6. Choroby rozrostowe układu chłonnego (Chłoniak Hodgkina, Chłoniaki Nieziarnicze, Przewlekła białaczka limfocytowa). 7. Nowotwory układu krwiotwórczego (nowotwory mieloproliferacyjne Philadelphia ujemne i Ph(+), ostre białaczki, nowotwory mielodysplastyczne). 8. Zaburzenia krzepnięcia – podstawy diagnostyki 9. Udział w prowadzeniu dokumentacji chorego, aktywne zapoznanie z dokumentacją elektroniczną i jej zasadami. 10. Zaliczenie - interpretacja wyników badań, test zaliczeniowy. <p>Zaliczenie pisemne ćwiczeń z obowiązującej partii materiału przed każdymi</p>
Treści programowe: Seminarium	<p>Seminaria: 10 h prowadzonych jako 5 seminariów po 2 h</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Komórki występujące we krwi – ogólna charakterystyka. Morfologia krwi obwodowej i normy hematologiczne. Komórki macierzyste. 2. Badania immunofenotypowe stosowane w diagnostyce chorób rozrostowych układu krwiotwórczego - cytometria przepływowa. 3. Badania cytogenetyczne oraz badania molekularne w diagnostyce i leczeniu chorób rozrostowych układu krwiotwórczego. 4. Rodzaje transplantacji komórek krwiotwórczych: wskazania i przeciwwskazania do transplantacji allogenicznej i autologicznej. Antygeny zgodności tkankowej, badanie zgodności tkankowej. Mechanizmy odrzucenia przeszczepu. Tolerancja immunologiczna, mechanizm działania leków immunosupresyjnych. 5. Możliwości współczesnej terapii nowotworów z uwzględnieniem terapii wielomodalnej, perspektywy terapii komórkowych i genowych oraz ich niepożądane skutki. Zasady terapii skojarzonych w onkologii, algorytmy postępowania diagnostyczno-leczniczego w najczęściej występujących nowotworach.

<p>Metody dydaktyczne:⁶</p>	<p>1. Ćwiczenia kliniczne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia kliniczne w Oddziale Hematologii. • Omawianie przypadków hematologicznych. • Ćwiczenia w laboratorium hematologicznym <p>2. Seminarium</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prezentacje multimedialne • Opis przypadku i dyskusja dotycząca strategii postępowania w omawianych stanach. • Prezentowanie wybranych jednostek chorobowych obserwowanych w Oddziale Hematologii przez studentów. <p>3. Praca samodzielna</p> <p>Uczestniczenie w prowadzeniu dokumentacji. Przygotowanie prezentacji dotyczącej omawianych przypadków hematologicznych na podstawie udostępnionej dokumentacji szpitalnej.</p>
<p>Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się:</p>	<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich wymaganych dla przedmiotu efektów uczenia się. Uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich form zajęć wchodzących w skład przedmiotu jest równoznaczne z jego zaliczeniem i zdobyciem przez studenta przyporządkowanej przedmiotowi liczby punktów ECTS.</p> <p>1. Ćwiczenia kliniczne i seminarium</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zaliczenie wszystkich ćwiczeń jest warunkiem zaliczenia zajęć i dopuszczenia do testu końcowego. 2. Zaliczenie ćwiczenia oznacza obecność na zajęciach oraz pozytywny wynik zaliczeń w zakresie weryfikacji umiejętności oraz kompetencji. 3. Nieobecność usprawiedliwiona zwolnieniem lekarskim oznacza zaliczenie ćwiczenia, jednak w celu otrzymania dodatkowych punktów należy zgłosić się do asystenta, który przeprowadzi kolokwium ustne/pisemne lub odbyć zajęcia z inną grupą studencką. 4. System oceniania – ocenie podlegają umiejętności oraz kompetencje. 5. Kompetencje i umiejętności oceniane będą na każdych zajęciach. Student może uzyskać każdorazowo punktację 0, 1, 2 w trakcie każdych zajęć. Warunkiem zaliczenia ćwiczenia jest uzyskanie minimum 1 punktu na każdych zajęciach za oceniane umiejętności i kompetencje. 6. Za ćwiczenia można zdobyć sumarycznie 8 punktów (ocena umiejętności i kompetencji), które zostaną doliczone do punktacji z testu końcowego. 7. Ocen z poszczególnych ćwiczeń nie można poprawiać – są one ostateczne, jednak osoby, które otrzymały mniej niż 4 punkty, nie uzyskują zaliczenia przedmiotu oraz dopuszczenia do testu końcowego; zobowiązane są do zgłoszenia się do asystenta prowadzącego zajęcia i zaliczenia ćwiczeń w sposób wskazany przez asystenta. 8. Student, który zakończył co najmniej jedno ćwiczenie z wynikiem 0 punktów (0 punktów za umiejętności i kompetencje) zobowiązany jest do odrobienia ćwiczeń u tego samego asystenta z inną grupą oraz jego zaliczenie. 9. Ćwiczenia zalicza się studentowi, który zdobył min. 4 punkty podczas wszystkich ćwiczeń, wykazał się zdobyciem wszystkich umiejętności oraz reprezentował właściwe postawy. 10. Zaliczenie przedmiotu oznacza zdanie testu końcowego, zdobycie wszystkich wymaganych umiejętności oraz reprezentowanie właściwych postaw przez studenta. <p>2. Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaliczenie końcowe z przedmiotu jest obliczone jako składowa wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. • Test końcowy składa się z 20 pytań testowych jednokrotnego wyboru. Zakres tematyczny obejmuje zagadnienia z poszczególnych ćwiczeń i seminariów. Nie jest podawana do wiadomości studentów baza pytań. Do punktacji z testu końcowego doliczane są punkty z ćwiczeń. Student może maksymalnie zdobyć 28 punktów. Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie minimum 60 % możliwych do uzyskania punktów.
<p>Sposób obliczania oceny końcowej:</p>	<p>Sposób obliczenia oceny końcowej (dokładnej) z przedmiotu uwzględniający wszystkie jego formy określony został w Regulaminie studiów (§37-40). Ocena dokładna obliczana jest w systemie Wirtualnej Uczelni na podstawie ocen uzyskanych z poszczególnych form przedmiotu.</p> <p>Skala ocen dla poszczególnych form zajęć uwzględnianych w obliczeniu oceny dokładnej.</p> <p>1. Ćwiczenia kliniczne i seminarium</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3,0 (dostateczny) – 60-67% • 3,5 (dostateczny plus) – 67-75% • 4,0 (dobry) – 75-83% • 4,5 (dobry plus) – 83-90% • 5,0 (bardzo dobry) – powyżej 90%

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć ⁷				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU) i stopień osiągnięcia	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W 01	- zna fizjologię układów: krwiotwórczego limfatycznego, rozumie mechanizmy modyfikacji procesów fizjologicznych przez środki farmakologiczne	K_W04	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
W 02	- zna podstawy patofizjologii komórki i układów organizmu Ludzkiego	K_W19	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
W 03	- zna zasady interpretacji wyników badań laboratoryjnych w celu odróżnienia stanów fizjologicznych od patologicznych w powiązaniu z danymi klinicznymi	K_W41	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne

<p>W3</p>	<p>Zakres wiedzy:</p> <p>1) niedokrwistości, skazy krwotocznych, stanów niewydolności szpiku, chorób nowotworowych, pierwotnych i wtórnych niedoborów odporności;</p>	<p>E.W3 +++</p>	<p>Ćwiczenia kliniczne Seminarium</p>	<p>Zaliczenie</p>	<p>Zaliczenie pisemne</p>
------------------	---	---------------------	---	-------------------	---------------------------

W7	<p>DIAGNOZOWANIA I POSTĘPOWANIA TERAPEUTYCZNEGO W PRZYPADKU NAJCZĘSTSZYCH CHORÓB INTERNISTYCZNYCH WYSTĘPUJĄCYCH U DOROSŁYCH ORAZ ICH POWIKŁAŃ:</p> <p>1) Chorób układu krwiotwórczego, w tym aplazji szpiku, niedokrwistości, granulocytopenii i agranulocytozy, małopłytkowości, białaczek ostrych i przewlekłych, szpiczaków, nowotworów mielo- i limfoproliferacyjnych, zespołów mielodysplastycznych, szkodliwych krwotocznych, trombofilii, zaburzeń krwi w chorobach innych narządów;</p>				
		E.W7 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne

W10	przebieg i objawy procesu starzenia się organizmu oraz zasady całościowej oceny geriatrycznej i opieki interdyscyplinarnej w odniesieniu do osób starszych;	E.W10 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
W11	odrębności w objawach klinicznych, diagnostyce i terapii najczęstszych chorób występujących u osób starszych;	E.W11 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
W12	zagrożenia związane z hospitalizacją osób starszych;	E.W12 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
W13	podstawowe zasady organizacji opieki nad osobą starszą i obciążenia opiekuna osoby starszej;	E.W13 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
W14	rodzajeostępów naczyniowych i ich zastosowanie, w szczególności w onkologii;	E.W14 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
W24	zagadnienia z zakresu onkologii, w tym: 1) uwarunkowania genetyczne, środowiskowe i epidemiologiczne, przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych nowotworach i ich powikłaniach; 2) najczęstsze zespoły paranowotworowe i ich objawy kliniczne; 3) podstawy wczesnego wykrywania nowotworów, zasady badań przesiewowych oraz działania profilaktyczne w onkologii; 4) możliwości i ograniczenia współczesnego leczenia nowotworów (metody chirurgiczne, radioterapia i metody systemowe, w tym immunoterapia), wskazania do terapii komórkowych i genowych oraz leczenia celowanego i spersonalizowanego; 5) powikłania wczesne i odległe leczenia onkologicznego; 6) rolę leczenia wspomagającego, w tym żywieniowego; 7) zasady organizacji opieki nad pacjentem onkologicznym, w tym poradnictwo genetyczne i opiekę wielodyscyplinarną; 8) praktyczne aspekty statystyki w onkologii, w tym zasady interpretacji wyników badań klinicznych; 9) najważniejsze skale i klasyfikacje stosowane w onkologii; 10) zasady przeprowadzania ukierunkowanych badań fizykalnych dorosłego w zakresie piersi i gruczołu krokowego; 11) zasady planowania postępowania	E.W24 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne

W25	<p>zasady kwalifikowania do opieki paliatywnej oraz postępowania terapeutycznego</p> <p>w najczęstszych problemach medycyny paliatywnej, w tym w:</p> <p>1) leczeniu objawowym najczęstszych objawów somatycznych;</p> <p>2) postępowaniu w wyniszczeniu nowotworowym oraz w profilaktyce i leczeniu</p> <p>odleżyn;</p> <p>3) najczęstszych stanach nagłych w</p>	E.W25 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
W26	zasady postępowania w opiece paliatywnej stosowane u pacjenta z cierpieniem wynikającym z poważnej choroby, w tym w stanie terminalnym;	E.W26 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
W27	klasyfikację bólu (ostry i przewlekły lub nocycceptywny, neuropatyczny i nocyplastyczny) i jego przyczyny, narzędzia oceny bólu oraz zasady jego leczenia farmakologicznego i	E.W27 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
W28	pojęcie niepełnosprawności;	E.W28 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
W30	wskazania do rehabilitacji medycznej w najczęstszych chorobach;	E.W30 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
W31	podstawowe zagadnienia profilaktyki oraz zasady postępowania w przypadku ekspozycji zawodowej na czynniki	E.W31 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
W32	zasady postępowania w przypadku podejrzenia i wykrycia choroby zakaźnej;	E.W32 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne

W33	<p>uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne, przyczyny, objawy, zasady</p> <p>diagnozowania i postępowania terapeutycznego oraz profilaktycznego najczęstszych chorób zakaźnych oraz ich powikłań:</p> <p>1) chorób bakteryjnych, w tym zakażeń paciorkowcowych, gronkowcowych, pneumokokowych i meningokokowych, krztuśca, gruźlicy, boreliozy i zakażeń przewodu pokarmowego;</p> <p>2) chorób wirusowych, w tym zakażeń dróg oddechowych i przewodu pokarmowego, wirusowych zapaleń wątroby, zakażeń wirusami Herpesviridae, ludzkim wirusem niedoboru odporności i wirusami neurotropowymi;</p> <p>3) chorób pasożytniczych, w tym giardiozy, amebozy, toksoplazmozy, malarii, toksokarozy, włośnicy, glistnicy, tasiemczycy i owsicy;</p> <p>4) grzybic, w tym kandydozy, aspergilozy i</p>	E.W33 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
W34	zasady postępowania w przypadku ekspozycji na materiał potencjalnie zakaźny;	E.W34 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
W38	zasady zachowań prozdrowotnych, podstawy profilaktyki i wczesnej wykrywalności najczęstszych chorób cywilizacyjnych oraz zasady badań przesiewowych w tych chorobach;	E.W38 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
W39	rodzaje materiałów biologicznych wykorzystywanych w diagnostyce laboratoryjnej i zasady pobierania materiału do badań;	E.W39 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
W40	możliwości i ograniczenia badań laboratoryjnych;	E.W40 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
W41	wskazania do wdrożenia terapii monitorowanej;	E.W41 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
W42	wskazania do leczenia składnikami krwi oraz zasady ich podawania.	E.W42 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
U1	zebrać wywiad z dorosłym, w tym osobą starszą, wykorzystując umiejętności dotyczące treści, procesu i percepcji komunikowania się, z uwzględnieniem perspektywy biomedycznej i perspektywy	E.U1 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
U3	zebrać wywiad w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia z zastosowaniem schematu SAMPLE (S – Symptoms (objawy), A – Allergies (alergie), M – Medications (leki), P – Past medical history (przebyte choroby / przeszłość medyczna), L – Last meal (ostatni posiłek), E – Events prior to injury/illness (zdarzenia przed	E.U3 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne

U4	przeprowadzić ukierunkowane badanie fizykalne dorosłego w zakresie piersi i gruczołu krokowego;	E.U4 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
U5	przeprowadzić pełne i ukierunkowane badanie fizykalne dorosłego dostosowane do określonej sytuacji klinicznej, w tym badanie: 1) ogólnointernistyczne; 2) neurologiczne; 3) ginekologiczne; 4) układu mięśniowo-szkieletowego; 5) okulistyczne; 6) otolaryngologiczne; 7) geriatryczne;	E.U5 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
U6	przeprowadzić pełne i ukierunkowane badanie fizykalne dziecka od okresu noworodkowego do młodzieńczego dostosowane do określonej sytuacji klinicznej, w tym badanie: 1) ogólnopediatryczne; 2) neurologiczne; 3) układu mięśniowo-szkieletowego; 4) okulistyczne;	E.U6 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
U7	przeprowadzić badanie psychiatryczne pacjenta oraz ocenić jego stan psychiczny;	E.U7 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne

U9	<p>rozpoznać najczęstsze objawy choroby u dorosłych, zastosować badania diagnostyczne i interpretować ich wyniki, przeprowadzić diagnostykę różnicową, wdrożyć terapię, monitorować efekty leczenia oraz ocenić wskazania do konsultacji specjalistycznej, w szczególności w przypadku objawów takich jak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) gorączka; 2) osłabienie; 3) utrata apetytu; 4) utrata masy ciała; 5) wstrząs; 6) zatrzymanie akcji serca; 7) zaburzenie świadomości, w tym omdlenie; 8) obrzęk; 9) wysypka; 10) kaszel i odkrztuszanie; 11) krwioplucie; 12) duszność; 13) wydzielina z nosa i ucha; 14) ból w klatce piersiowej; 15) kołatanie serca; 16) sinica; 17) nudności i wymioty; 18) zaburzenia połykania; 19) ból brzucha; 20) obecność krwi w stolcu; 21) zaparcie i biegunka; 22) żółtaczka; 23) wzdęcia i opór w jamie brzusznej; 24) niedokrwistość; 25) limfadenopatia; 26) zaburzenia oddawania moczu; 27) krwimocz i białkomocz; 28) zaburzenia miesiączkowania; 29) obniżenie nastroju i stany lękowe; 30) zaburzenia pamięci i funkcji poznawczych; 31) ból głowy; 32) zawroty głowy; 33) niedowład; 34) drgawki; 35) ból pleców; 36) ból stawów; 37) uraz lub oparzenie; 38) odwodnienie i przewodnienie; 	<p>E.U9 +++</p>	<p>Ćwiczenia kliniczne Seminarium</p>	<p>Zaliczenie</p>	<p>Zaliczenie pisemne</p>
-----------	---	---------------------	---	-------------------	---------------------------

U12	rozpoznawać stany wymagające leczenia w warunkach szpitalnych;	E.U12 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
U14	<p>wykonywać procedury i zabiegi medyczne, w tym:</p> <p>1) pomiar i ocenę podstawowych funkcji życiowych (temperatura, tętno, ciśnienie tętnicze krwi) oraz monitorowanie ich z wykorzystaniem kardiomonitora i pulsoksymetru;</p> <p>2) dożylnie, domięśniowe i podskórne podanie leku;</p> <p>7) pobranie i zabezpieczenie krwi do badań laboratoryjnych, w tym mikrobiologicznych;</p> <p>8) pobranie krwi tętniczej i arterializowanej krwi włóśniczkowej;</p> <p>9) pobranie wymazów do badań mikrobiologicznych i cytologicznych;</p> <p>10) cewnikowanie pęcherza moczowego u kobiety i mężczyzny;</p> <p>11) założenie zgłębnika żołądkowego;</p> <p>12) wlewkę doodbytniczą;</p> <p>13) standardowy elektrokardiogram spoczynkowy i zinterpretować jego wynik;</p> <p>14) testy paskowe, w tym pomiar stężenia glukozy przy pomocy glukometru;</p> <p>16) zabiegi opłucnowe: punkcję i odbarczenie odmy;</p> <p>17) tamponadę przednią nosa;</p>	E.U14 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
U15	zastosować środki ochrony indywidualnej adekwatne do sytuacji klinicznej;	E.U15 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
U16	stwierdzić zgon pacjenta;	E.U16 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
U17	uczestniczyć w procesie godnego umierania pacjenta, wykorzystując potencjał opieki paliatywnej;	E.U17 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
U18	przewodzić dokumentację medyczną pacjenta, w tym w postaci elektronicznej, zgodnie z przepisami prawa;	E.U18 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
U19	planować postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne w zakresie leczenia nowotworów na podstawie wyników badań i dostarczonej dokumentacji medycznej;	E.U19 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
U20	udzielać świadczeń zdrowotnych z użyciem dostępnych systemów teleinformatycznych lub systemów łączności wykorzystywanych w ochronie zdrowia;	E.U20 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne

U21	przeprowadzić edukację zdrowotną pacjenta, w tym edukację żywieniową dostosowaną do indywidualnych potrzeb;	E.U21 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
U22	zastosować racjonalną antybiotykoterapię w zależności od stanu klinicznego pacjenta;	E.U22 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
U23	przeprowadzić rozmowę z pacjentem z uwzględnieniem schematu rozmowy (rozpoczęcie rozmowy, zbieranie informacji, wyjaśnianie i planowanie, zakończenie rozmowy), uwzględniając nadawanie struktury takiej rozmowie oraz kształtując relacje z pacjentem z użyciem wybranego modelu (np. wytycznych Calgary-Cambridge, Segue, Kalamazoo Consensus, Maastricht Maas Global). w	E.U23 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
U24	zebrać wywiad z pacjentem w kierunku występowania myśli samobójczych, w przypadku, gdy jest to uzasadnione;	E.U24 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
U25	przekazywać pacjentowi informacje, dostosowując ich ilość i treść do potrzeb i możliwości pacjenta, oraz uzupełniać informacje werbalne modelami i informacją pisemną, w tym wykresami i instrukcjami	E.U25 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
U26	podejmować wspólnie z pacjentem decyzje diagnostyczno-terapeutyczne (oceniać stopień zaangażowania pacjenta, jego potrzeby i możliwości w tym zakresie, zachęcać pacjenta do brania aktywnego udziału w procesie podejmowania decyzji, omawiać zalety, wady, spodziewane rezultaty i konsekwencje wynikające z	E.U26 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
U27	komunikować się z pacjentami z grup zagrożonych wykluczeniem ekonomicznym lub społecznym, z poszanowaniem ich godności;	E.U27 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
U29	identyfikować możliwe wskaźniki wystąpienia przemocy, w tym przemocy w rodzinie, zebrać wywiad w kierunku weryfikacji czy istnieje ryzyko, że pacjent doświadcza przemocy, sporządzić notatkę w dokumentacji medycznej oraz wszczać	E.U29 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
U30	stosować zasady przekazywania informacji zwrotnej (konstruktywnej, nieoceniającej, opisowej) w ramach współpracy w zespole;	E.U30 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
U31	przyjmując, wyjaśniać i analizować własną rolę i zakres odpowiedzialności w zespole oraz rozpoznawać swoją rolę jako lekarza w	E.U31 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
U32	uzyskiwać informacje od członków zespołu z poszanowaniem ich zróżnicowanych opinii i specjalistycznych kompetencji oraz uwzględniać te informacje w planie diagnostyczno-terapeutycznym pacjenta;	E.U32 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne
U33	omawiać w zespole sytuację pacjenta z wyłączeniem subiektywnych ocen, z poszanowaniem godności pacjenta;	E.U33 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie	Zaliczenie pisemne

Literatura i pomoce naukowe⁸

Literatura podstawowa

1. Dmoszyńska A., Hus I., Robak T., (red.). 2019. *Podstawy hematologii*. Lublin: Czelej
2. Szczeklik A. 2023. *Interna Szczeklika*. Kraków: Medycyna Praktyczna

Literatura uzupełniająca

1. Dyszkiewicz W., Jemielity M., Wiktorowicz K. 2009. *Transplantologia w zarysie*. Poznań: Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu.
2. Gołąb J., Jakóbisiak M., Lasek W., Stokłosa T. 2024. *Immunologia*. Warszawa: PWN
3. Jędrzejczak W., Robak T., Podolak-Dawidziak M. (red.). 2015. *Praktyka hematologiczna*. Poznań: Termedia.
4. Korycka-Wołowicz A., Hus I., Wołowicz D. 2016. *Hematologia w gabinecie lekarza podstawowej opieki medycznej*. Warszawa: PZWL.

Inne pomoce naukowe

1. Laptop, rzutnik multimedialny.
2. Drobnny sprzęt laboratoryjny.
3. Prezentacje udostępniane przez prowadzących ćwiczenia, kopie publikacji naukowych.

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS

Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]		
	Inne godz. Kontaktowe (IGK)	Praca własna studenta: zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne
Udział w ćwiczeniach klinicznych	-	-	20 h
Udział w seminariach			10 h
Udział w konsultacjach	5 h	-	-
Przygotowanie się do wykładów/ćwiczeń/seminariów/ Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	-	25 h	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	5 h/ 0,2 ECTS	25 h/ 0,8 ECTS	30 h/ 1 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS ¹⁰		

Informacje dodatkowe, uwagi

Kontakt ze studentem poprzez wirtualną uczelnię. Kontakt przez platformę Teams

W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych, określone powyżej (w karcie) metody i formy weryfikacji efektów uczenia się dostosowuje się odpowiednio do indywidualnych potrzeb tych studentów. Szczegółowe zasady i formy wsparcia studentów ze szczególnymi potrzebami: w tym z niepełnosprawnością, przewlekle chorych podczas zajęć, zaliczeń i egzaminów określono w: Regulaminie Studiów, Zasadach Studiowania, Procedurze dotyczącej zapewnienia dostępności procesu kształcenia studentom ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych.